सर्गः १४ अथ व्यवस्थापितवाक्कथञ्चित्सौमित्रिरन्तर्गत वाष्पकण्ठः। औत्पातिकं मेघ इवाश्मवर्षं महीपतेः शासनमुज्जगार ॥ ५४ ॥ ततोभिषङ्गानिलविप्र विद्धा प्रभ्रश्यमानाभरणप्रसूना। स्वमूर्त्तिलाभप्रकृतिं धरित्रीं लतेव सीता सहसा जगाम ॥ ५५ ॥

अथेति। अथ सौमित्रिर्लक्ष्मणो महीपतेरामस्य शासनमाज्ञामुज्जगार उक्तवान् दारुणत्वेनावाच्यस्यापि कथनादुद्गारोक्तिः किं० सौ क्षुब्धापि कथञ्चित् व्यवस्थापिता स्वभावंनीता वाक् येन सः पु० किं० सौ अन्तर्गतं वाष्पमश्रु यस्य सकण्ठो यस्य सः कः किमिव मेघ औत्पातिकमुत्पातेभवमश्मनां पाषाणानां वर्षमिव ॥ ५३ ॥ तत इति। ततः सीता सहसा अकस्मात् धरित्रीं पृथ्वीं जगाम भूमौ पतितेत्यर्थः केव लतेव किं० सीतां अभिषङ्गःपराभवोऽनिलोवायु रिवतेन विप्रविद्धा ताडिता पु० किं० सीं प्रकर्षेण भ्रश्यमानानिपतन्ति आभरणानि भूषणानि प्रसूनानि पुष्पाणीव यस्याः सा किं धं स्वस्य आत्मनो मूर्त्तः शरीरस्य यो लाभस्तस्य प्रकृतिं कारणं समास भेदेन लतायामपियोज्यम् ॥ ५४ ॥